

en de verwarring, daar ik in was, — ik vondt, dat ik de Levensbefchryving van mynen Vader las.

Myn God! Is het wel mogelyk, de grootheid myner verbaasdheid, myner aangenaame verrukkingen, te befchryven, welken deze ontdekking my aanbragt! Ik was van vreugde buiten my zelve, doe ik het naauwkeurigfte Bericht van alle de omftandigheeden zyns Levens daar in aantrof, en vernam, dat hy — doch ik wil hem met zyne eigene woorden laten fpreken: nog tot op deze uur behoude ik dit Boek, als een Heiligdom.

Onmiddelyk op de eerfte zyde van den Band nam het verhaal een' aanvang, en ik zag alle de tuffchenruimten der gedrukte Bladen befchreven, tot op den tyd myner geboorte, daar het verhaal minder famenhing en hier en daar afgebroken was. —

Doch myn Leezer moet hem zelfs leezen.

VIERDE BOEK.

Gy, voor wien ik dit te schryven befloten heb, gy, myn waardste, eenige, en geliefdste Zoon! zult gy het ook immer leezen, zult gy het ook kunnen leezen, zult gy dit Boek hoogachten, daar deszelfs waarde voor u verborgen is? zult gy dien t'eeniger tyd kennen, en zal dit alles niet voor aktoos voor u verloren zyn? —

Duizend kwellende twyfelingen ontrusten my in dit oogenblik! —

Indien het kwam te gebeuren, myn Zoon! dat dit Schrift verloren raakte; wanneer gy in de wilde woestheid dezer Natie, onder welke gy geboren zyt, mogt opwasschen en groot worden; zo gy, nimmer zuiverer kennis en denkbeelden verkrygen zoudt, en uwe dagen, als het wilde vee, in een beestagtig leven doorbragt; — O God! waarom gaaft gy my eenen Zoon, indien hy hier toe mogte bestemd wezen? Waarom eindigde ik niet liever myn ongelukkig leven in den afgrond der

Zee? Waarom wierdt ik niet op het strand ten prooi van 't wild gedierte uitgeworpen? —

Neen; alles onderhoudend Wezen! Gy kunt dit onmogelyk besloten hebben: ik hoor de stemme der Hoop; zy roept my toe: uw Zoon zal leven, hy is tot een beter leven bestemd; de arm des Almachtigen zal hem uit de handen der Barbaren rukken, hy zal verstand en kennis krygen, hy zal de affche zyns Vaders eeren! —

Zoete troostwoorden! gy verkwikt my, gy maakt my geruft; ik zal op 's Hemels goedheid vertrouwen en 't verhaal myns Levens ter nederstellen: dat de Voorzienigheid my de dagen zo lang verlange, tot dat ik dit voleind hebbe! Dan zal ik myne Ega dit Boek overgeven, en als een Heiligdom aanbeveelen, en, zo ik dan den dag niet beleven moge, dat gy, onnozel Kind! voor duidelykere begrippen vatbaar zyt, zo zal zy dit Boek voor u bewaren, en u t'eeniger tyd in handen geven. Ik weet, zy zal het doen; zy zal u in de Volkplantingen der Hollanderen overvoeren, en onder hen zult gy, door hun geleide en opvoeding, bekwaam en in staat gesteld worden, de waarde van dit

dit Boek eenmaal te kennen ; het zal u onderrichten , wie uw Vader geweest , en door welk toeval hy hier gebragt zy , en aan welkers Liefde gy uw bestaan en wezen te danken hebt.

O God ! Gy , die my eene lange reeks van rampen en treurige ongevallen hebt toegezonden , welker last myn hoofd nederbuigt , vervul slechts dezen mynen eenigen wensch ! Laat my die troost-volle hoop , dat Gy hem vervullen zult ! Amen !

Myn naam is *Charles Etienne* (*) *Darney*. Ik ben in *Normandie* geboren. Myn Vader was Ontvanger van de gemeene Lands middelen , en myne Ouders woonden op een klein Landgoed , niet ver van *Rouan*.

Men droeg alle mogelyke zorg voor myne opvoeding , want ik was het eenigste Kind , en twintig jaaren myns levens verliepen in rust , voorspoed en vrolykheid ! Ach ! hoe verschrikkelyk is die vroege Zonneschyn aan den ochtend onzes Levens , wannecr de dreigende onwêeren en geduchte stormbuyen voorby trekken , om den middag zwart en yffelyk te maken , en jammer , elende en verwoefing op den

G 4

avond

(*) *Carel Steven*.

avond van dat Leven af te zenden!

De dood myns Vaders was de eerste slag, die my trof. Ik verloor hem in myn twee en twintigste jaar, en was dus oud genoeg, om de gantsche grootheid van myn verlies te gevoelen. Maar, kon ik wel die treurige gevolgen voor uit zien, welken dezé dood na zich sleepte?

Myn Vader was niet zo dra ter aarde besteld, of ons huis wierdt door een aantal van Gerichtsdienaaren bezet en ingenomen; alles wierdt verzeegeld, en ons verboden, zelfs het geringste stuk aan te roeren, voor dat alle de Rekenboeken op 't naauwkeurigste onderzocht, en in order gevonden waren.

Kort daar na kwamen Afgevaardigden van den Ontvanger Generaal der Koninklyke inkomsten in *Parys*. Zy onderzochten uit naam der Kamer van Finantie alles op het naauwste, en, 't zy nu, dat myn Vader werklyk in eenige deelen zynér bediening ware nalatig geweest, of dat het enkel uit kwaadaartigheid geschiedde, en met een voornemen, om onzen ondergang te bewerken; — genoeg, zy vonden overal fout, eischten vergoeding van schade, en maakten zich van ons gantsche vermo-

mogen ten eenemaal meester. Men beschuldigde mynen Vader, dat hy eenige gelden zoek gemaakt hadt, en gaf voor, dat al 't gene wy in de wacwelt hadden, nog niet toereikende was, om de eischen van de Kamer en die van onze Crediteuren te voldoen, — Myne Moeder en ik wierden beiden naar *Parys* gevoerd.

Myne Moeder wierdt nevens my voor den Ontvanger Generaal gebragt. Deze was een oude leelyke Hoercjager. De bekoorlykheid myner Moeder, welke zy in haar veertigste jaar nog niet verloren hadt, maakte zyne schandelyke lusten gaande, waar door hy zich verftoutte, een kans op haare eer te waagen, en eenen haar vernederenden voorflag te doen. Hy beloofde haar, de mislagen myns Vaders door de vingeren te zullen zien, haar een jaarlyks inkomen bezorgen, en zich met de kosten myner opvoeding belasten, indien zy hem daar in te wille wilde zyn.

Myne Moeder wees hem met zo veel versmading af, als hy verdiende. Dit verbitterde hem geweldig. Na verscheidene mislukte pogingen, om de deugd myner Moeder door vleyende woorden en schoone beloften te doen wankelen, besloot hy,

haar met eene allerwreedste strengheid te behandelen. Wy wierden van den anderen afgescheiden en elk in eenen byzonderen Kerker van de *Bastille* gevoerd, men deedt ons duizenderlei moejelykheeden aan en stortte ons in de uiterste elende.

Eindelyk bezweek myne Moeder onder haar verdriet. Na dat wy anderhalf jaar in de gevangenis hadden toegebracht, opende men op zekeren morgen de deur van myn vertrek, om my in den Kerker te brengen, welke haar tot eene verblyfsplaats diende.

Eene bleeke flikkering van eene kaers verlichtte den Kerker. Zy lag op het bed en strekte haare zwakke magere beevende armen naar my uit. Ik viel met eenen vloed van traanen op haar bedde neder, om haar te omhelzen.

Ween niet, myn Kind! zeide zy, ik hebbe overwonnen. De dood zal my wel haast van den last myner rampspoeden bevryden: de gedachte alleenlyk, van u in elende te moeten nalaten, smert my bitter; doch God, die een Heer is van ons leven en van onze dagen, zal voor u zorgen, Hy zal u uit de handen onzer vervolgers redden; vrees Hem, vertrouw op Hem;

Hem ; dan zult gy nimmer ongelukkig zyn. ———

Zy zegende my, en stierf weinig uren daar na in myne armen. ———

De Ontvanger Generaal ontzette zich over de tyding van haaren dood. Het begon hem zynere wreede handelwyze te berouwen, en hy liet my ontslaan. Hy deedt nog meer. Hy gaf my een geschenk van twee honderd Pistolen, en zondt my naar *Brest* met eenen Brief van voorschryving aan eenen daar wonenden ryken Koopman, zynen Vriend, *Aurelly* genaamd, aan wien hy my tot zynen dienst op 't Comptoir aanbeval: en reeds te voren hadt hy my eene Officiers plaats aangeboden, my echter de keuze latende, of ik my liever op den Koophandel toeleggen wilde, 't welk ik verkoos.

De Heer van *Aurelly* ontving my zeer gunstig. Hy was een Man van omtrent vyftig jaaren, die door eenen uitgebreiden en gelukkigen Koophandel onmeetbare schatten verkregen hadt. Hy was door 's Konings gunst om verscheidene gewigtige diensten, wel eer aan 't Vaderland gedaan, tot den Adelstand verheven geworden, en hadt digt by *Brest* een groot en voordelig
Land-

Landgoed gekogt. Hier bragt hy 't grootste gedeelte zyns tyds door, en om die reden hadt hy gaarne iemand, daar hy op vertrouwen konde, en die teffens bekwaamheid genoeg bezat, om zyne zaaken en belangen in de Negotie waar te nemen.

Als zodanig eenen hadt de Ontvanger Generaal my aan Hem aangeprezen, en myn voorkomen geviel hem zeer wel. By een naauwkeurig onderzoek vondt Hy, dat ik wel ten naaften by vatbaar en bekwaam zyn zoude tot het gene Hy vorderde: Hy droeg my derhalven zonder eenig bedenken de waarneming zynzer zaaken op, leidde my eene jaarwedde van twee duizend Livres toe, met belofte van my, wanneer Hy t'eeniger tyd besluiten mogt, met de Negotie uit te scheiden, vorder te zullen belonen, en behoorlyk verzorgen.

De Heer van *Aurelly* hadt eene eenige Dogter, *Paulina* geheeten. Zy was de laatste Telg zynzer gantsche Familie, op haar bouwde Hy alle zyne hoop, zy was de eenige Erfgenaame zynzer groote Goederen, en Hy was willens, haar by bekwaame gelegenheid aan eenen Aftamming van een, of ander aanzienlyk Huis, doch daar het, 't vermogen betreffende,

wat

wat mée verlopen was, uit te huwelyken, onder voorwaarde echter, dat zyn toekomende Schoonzoon zynen Naam zou voeren moeten.

Ik was reeds agt weken by den Heer van *Aurelly*, zonder deze Dogter te kennen. Zy was altyd op het Buitengoed haar's Vaders, en nam zyne Huishouding waar. Dan, deze kwam maar zelden in de Stad. By myne aankomst aldaar was Hy in *Brest*, en bleef 'er eenige weken, om my de verscheidene verbintenissen te leeren kennen, in welken Hy met eenige Huizen buiten 's Lands stondt, en nam vervolgens de terug reize aan, my in zyne woning in de Stad latende.

De Heer van *Aurelly* scheen over mynen handel en gedrag wel voldaan te zyn. 't Pinxterfeest was naby, en Hy schreef my, dat ik *Brest* verlaten en de Feestdagen by Hem op het Land doorbrengen konde.

Hier was het, dat ik *Paulina* de eerste maal zag. Haar gezicht verrukte my. In Haar ging de volmaaktste schoonheid met eene onbeschryfelyke lieftralligheid gepaard. Zie, dit is het afbeeldzel dezes voortreffelyke Vrouwsperfoons. Dan, de goedheid van

van haar hart verbief haare ziel nóg ver boven al het uitmuntende haarer beeltenis. Zy hadt geen bekoorlykheeden nodig om te behagen, en, schoon zy werklyk leelyk geweest ware, zo zou nochtans haar schoon hart en haar verheven Karakter haar beminnenswaardig gemaakt hebben.

Haar gezicht stortte geheel nieuwe en gantsch onbekende aandobeningen in mynen boezem. Dan, dit was geen Liefde, die ik gevoelde; 't was die staatelyke eerbiedigheid, waar mede de tegenwoordigheid van een edel en verheven Wezen ons vervult; en ik zou werklyk eene zekere schuwheid en blooheid in myn houding en gedrag verklapt hebben; zo haare buitengemeene zachtaartigheid en dat spraakzaame, dat bevallige, en dat vriendelyk tegemoet komen in haaren omgang en handelwys my niet een zeker vertrouwen en vrymoedigheid medegedeeld hadde.

Agt dagen, welken ik op de Buiteplaats van den Heer van *Aurelly* toebragt, waren genoeg, om de beeltenis zynér aanbiddenswaardige Dogter voor eeuwig myn hart in te prenten, en my met moeite en verdriet van daar te doen vertrekken. Intusschen riepen evenwel de my opgedragene

gêne en aanvertrouwde zaaken my weder naar *Brest* te rug en 'er verliepen zes maanden, eer ik *Paulina* weder zag. Dan, zy was my allerwege tegenwoordig, ik was verstrooid van gedachten, mymerende, en gemelyk by my zelve. Alle de vermaaklykheeden des Levens verloren voor my haare bekoorlykheid, zy waren my tot eenen last, ik mydde alle gezelschappen en verlustigingen, en verschoot my in eenzaame wandelplaatsen, in hoeken en op wegen, daar ik niet behoefde te vrezèn, van in myne zwaarmoedige overpeinzingen gestoord te zullen worden.

Eindelyk noodzaakte de Winter den Heer van *Aurelly* nevens zyne Dogter, in de Stad te komen. Lang hadt ik naar dit oogenblik verlangd en echter vreesde ik voor het zelve, doe het begon te naderen.

Beevende liep ik *Paulina* te gemoet, om Haar uit de Koets te helpen. De vriendelyke lachjes van haar beminnelyk Wezen, met welken zy my haare hand toereikte, gaven my geest en leven. Zy leunde op mynen arm, waar mede ik Haar de trappen opleidde. Ik was buiten my zelve.

De

De Heer van *Aurelly* ontving my op eene minzaame wyze. Over Tafel maakte Hy de aanmerking, dat ik myne kleut verloren hadt. Hy scheen mynent wege bekommerd. Dan, ik wendde eene kleine onpaffelykheid voor, welke ik nu over eenige dagen eerst was gewaar geworden. — Maar Hemel! — wat gevoelde niet myn hart by de vrees en goedhartige zorg, welke *Paulina* over den toestand myner gezondheid deedt bemerken.

Den gantschen Winter door gevoelde ik alle de kwaalen en finerten eener hevige Liefde, welke men voedt en onderhoudt en nochtans dempen en onderhouden moet. Dit bedwang koste my te veel moeite, dan dat myne kragten toereiken zouden kunnen, om die te verdragen. Ik bemerkte duidelyk, dat zy grootelyks afnamen. De dagelyksche omgang met *Paulina* vermeerderde myne kwelling. De Heer van *Aurelly* scheen geheel onbekommerd; en *Paulina* gedroeg zich jegens my met meer vriendelykheid, en verwaardigde my met zo veel vertrouwelykheid, dat ik my voor den allergelukkigsten Mensch op aarde zoude gehouden hebben, indien ik my hadt durven verfouten,

ten, myne wenschen tot op eene verbintenis met Haar uit te strekken.

Het aannaderend Voorjaar bevrydde my wederom van dat bedwang en ik deedt den gantschen Zomer door alle mogelyke pogingen; om my te verzettén; en eene hartstogt van my te werpen, of te bedwingen, welke my de treurigste gevolgen dreigde. Dan, hoe onmagtig zyn wy niet, het vuur der Liefde, dat in onzen boezem smeult, te dempen? De vlam scheen wel gesmoord, maar zy smookte onder de asche; *Paulina* kwam met haaren Vader in de Stad te rug, en zy brande wederom heviger, dan ooit.

Eene diepe zwaarmoedigheid was allereuwe zichtbaar in al mynen handel en omgang, en het scheen, als of die zich aan *Paulina* mededeelde. Deze verloor insgelyks veel van haare natuurlyke levendigheid en by de Maaltyd heerfchte in 't gemeen een diep stilzwygen.

Ik zag my naby mynen ondergang en als aan den rand van 't graf. Ik moest, of de hartstogt, welke my zo deerlyk beformde, den Zege laten behalen, of in den stryd bezwyken. In dezen elendigen wan-

H

hopf-

hopigen toestand badt ik de hulp des Hemels aan. —

Op eenen morgen liet de Heer van *Aurelly* my by zich roepen. — Hy verzogt my, neven Hem te gaan zitten, — ik gehoorzaamde en wagtte met stilzwygen zyne beveelen. —

Hy zag my met een medelydend, doch fcherp doordringend gezicht, aan. —

Myn lieve *Barney!* zeide Hy eindelyk; na eene filte van weinig minuten, — Hoe zyt gy federt uwe aankomft alhier zo zeer veranderd? — Waar is dat vuur, die levendigheit van Geest gebleven? — Waar is die friffe, vrolyke, bloozende Jongeling? — *Barney!* uw toestand verdient medelyden; — belydt het my slechts; in uw hart ligt de oorzaak dezer verandering verborgen. —

Och! myn Heer; viel ik Hem beevende in, —

Val my niet tuffchen, vervolgde Hy; ik heb dit geheim al over lang nagevorcht; ik heb te nauw op alles gelet, dan dat die bewegingen, welken gy zoekt te verbergen, my zouden hebben kunnen ontfnapen. Zelfs al by 't eerfte bezoek, dat gy
my

my op myn Landgoed gaaft, merkte ik genoegzaam, dat gy myne Dogter beminde. —

Om Gods wil, myn Heer van *Aurelly*! zei ik, niet wetende, wat ik zeggen wilde, —

Lochen het niet, myn Vriend! ging Hy voort, gy hebt haar lief, doch ik ben daar niet moejelyk om; want ik weet wel, dat myne Dogter beminnenswaardig is, en gy zyt een Jongman, die vol vuur en gevoelig van hart zyt; ik vindt derhalven daar niets onnatuurlyks in. Deze hartstogt heeft zelfs in tegendeel de hoogachting vermeerderd, welke ik voor u gevoele, vermits ik met genoegen en verwondering heb waargenomen, wat voor kragt en geweld gy op u zelven gedaan hebt, om uwe hartstogt te bestryden, te dempen en t'onder te brengen; en uw hart en uwe deugd zyn grootlyks te pryzen, dat gy in dezen zwaaren stryd niet moede zyt geworden. — Intusschen zie ik klaar, dat uwe krachten niet langer toereikende zyn, zo veel wederstand te kunnen verdragen. Gy zoudt een offer uwer ongelukkige Liefde worden, zo ik my niet ter uwer hulp haastede; en dit is eigenlyk de reden, waarom

ik u by my ontboden hebbe. Ik heb u twee voorflagen te doen, en laate aan uwe keuze, welke u het beſte gevalt. Ik heb, gelyk gy weet, eenen Correspondent in *Goa*, een Man van veel vermogen, en in de daad een oprecht eerlyk Man. Deze heeft my ernſtig verzogt, hem imand over te zenden van eene beproefde trouw en van eene onbevleete deugd; en die tefens in ſtaat is, om zyne zaaken waar te nemen; hy heeft my daar by in vertrouwen ontdekt, dat hy, indien die Perfoon hem wel geviel, mogelyk wel beſluiten zou, hem zyne Nicht in huwelyk te geven, een beminnenswaardig jong Meisje, gelyk hy ſchryft, welke hy by hem heeft opgevoed, en die t'eeniger tyd de eenige Erfgenaame van al zyn vermogen zyn zal.

— Ik heb u tot dit geluk uitgekozen. — Zo gy deze Poſt wilt aannemen, zal ik u deſtig uitrusten, en met klederen en andere noodwendigheden verzorgen en met het eerſte Schip naar *Goa* zenden: boven dien zal ik u eenen Brief van Recommantatie en eene ſomme gelds mede geven, waar door gy in ſtaat zult zyn, u zelve daar op eene ordentelyke wyze te kunnen vertonen. — Doch behaagt myn voorſlag u niet,

niet, zo zal ik u, behalven 't gene gy hier van uw jaargeld te goed hebt, nog twee duizend Pistolen ter hand stellen; en u dan uit mynen dienst ontslaan. Want gy zult zelfs, denk ik, wel begrypen, dat ik, zonder gevaar van myne zyde, en zonder tegen u onbillyk te handelen, het niet langer mag inzien, u by my te houden. --- Immers, myn lieve *Barney!* hoe veel achting gy ook verdient, zo zyn 'er toch zekere omstandigheeden voor handen, welke het my onmogelyk maken, u myne Dogter te geven. Ik hoop, gy zult in deze myne verklaring niets onbillyks, of onredelyks vinden. Ga nu henen, overdenk mynen voorslag by u zelve; dezen middag zal ik met myne Dogter buiten's huis spyzen; tegen den avond kom ik te rug, en dan verwacht ik uw antwoord. ---

Met deze woorden verliet my de Heer van *Aurelly* in eene onbeschryfelyke ongerustheid.

Ik begaf my terstond naar myne kamer, om my zelven daar geheel ongestoord aan myne kwellende overdenkingen over te laten. Ik wierp my op het bedde. Ach Hemel! welken stryd moest ik uitstaan? Wat voor stormen te boven komen, eer

ik tot een besluit komen konde? Duizendmaal verwenschte ik myn ongeluk, vervloekte myne Liefdesdrift; ik beschuldigde het Noodlot, den Heer van *Aurelly* van wreedheid. — Dan de deugd en de reden deden alle die beschuldigingen te niet: ik vondt in dezen Heer den besten, den rechtvaardigsten Man, eenen grootmoedigen Vriend, en teffens eenen tederen Vader; ik eerbiedigde, en bewonderde zyn deugdzaam hart, en besloot, zyne aanbieding, van my naar *Goa* te zenden, aan te nemen. Ik hoopte, dat de lengte van tyd, en de afwezigheid, de verre afstand, die my door eene oneindig groote tusschenruimte van *Paulina* afscheiden zoude, (*) de onmogelykheid, van Haar ooit weder te zien, de verandering van Lucht en van voorwerpen, dit alles, hoopte ik, zou veel toebrengen, my van eene ongelukkige hartstogt te genezen, en my de rust weder te geven, welke ik verloren hadt.

Ik wagtte den Heer van *Aurelly* by zyne t'huiskomst op, bedankte Hem voor zyne

(*) *Goa* is de Hoofdstad van alle Steden, welken de *Portugezen* in de *Indien* bezitten, en de stapel van alle *Oost-Indische* waaren.

zyne Edelmoedigheid , en verklaarde my genegen te zyn , zyne beveelen te gehoorzamen en naar *Goa* te gaan ? De braave Man omhelsde my uit overmaat van vreugde , doch verzogt my teffens , myn voornemen tot het uiterfte toe geheim te houden.

De dag naderde , welke my voor eeuwig van alles , wat my lief en dierbaar was , afscheuren zoude . De Heer van *Aurelly* , hadt den avond te voren over de Maaltyd myn voornemen bekend gemaakt , en ik merkte , dat *Paulina* van verw veranderde , doe zy hoorde , dat ik *Europa* verlaten zoude .

Den volgenden morgen liet de Heer van *Aurelly* my tot zich roepen . Hy toonde my zes koffers , die met Linnen , en Wollen , met stukken voor Klederen , Boeken , en andere noodwendigheden , waren opgevuld , en gaf my daar de sleutels van in handen . Te gelyk gaf Hy my eenen Brief van voorschryving aan zynen Vriend , duizend Ducaten aan contant geld en eenen Wisselbrief voor twee duizend Cruzaden (*) op eenen Bankier in *Goa* .

H 4

Ver-

(*) *Cruzade* , Zilver muntstuk in *Portugal* van omtrent 33 of 34 stuiv. Holl.

Verlegen en beschaamd over zo menigvuldige weldaden, viel ik aan zyne voeten neder, en wilde mynen mond openen, om Hem myne dankbaarheid te betuigen. Doch Hy gebodt my te zwygen. Hy omhelsde my, verzeekerde my van zyne altoosduurende Vriendschap en beval my de bescherming des Hemels aan.

Ik liet verlof vragen, om van *Paulina* afscheid te nemen; maar men zeide my, dat zy bedlegerig en zeer ziek was. Ik hieldt dit voor een opgezet bevel van haaren Vader, en 't smerte my niet weinig, *Frankryk* te moeten verlaten, zonder haar nog eens gezien te hebben. Dan, by nader overdenking, dankte ik den Heer van *Aurelly*, dat Hy my eene smerte gespaard hadt, die my mogelyk het leven zoude gekost hebben.

Dien zelfden voormiddag, ging ik nog aan boord. De wind was ons gunstig en in weinig uren verlooren wy de Kust van *Frankryk* uit het gezicht.

Wy zeilden met eene ongeloffelyke spoed de *Spaanfche* wateren en de West-Zee door, en kwamen gelukkiglyk te *Cadix* aan.

Hier bleven wy eenige weeken, namen
ver-

verscheidene Passagiers en Goederen, welke naar *Goa* bestemd waren, in, en verzorgden ons met nieuwe Levensmiddelen en versch water. Vervolgens zerteden wy onze reis voort, en kwamen zonder eenigen den minsten tegenspoed in de *Afrikaansche Zee*. Maar thans was het oogenblik voor handen, waar in God, die een Heer is der Zee en der Winden, den vloed en den afgrond gebodt, ons te verderven.

Wy waren de Eilanden van het *groene Voorgebergte* (*) gelukkiglyk voorbygezeild, en bevonden ons, naar onze rekening, onder de breedte van *Brasilië*; wy waren de *Linie* gepasseert, en hoopten welhaast de *Kaap der goede Hoop* te bereiken; — Maar, o God! hoe yffelyk wierden wy in onze hoop verydeld!

Eene stilte in Zee van vyf dagen vertraagde onze vaart op de verdrietigste wyze; doe zich een wolkje Oostwaards aan den *Horizont* vertoonde, juist zo als de

H 5 Zon

(*) Op de Westkust van *Afrika* ligt een Voorgebergte, dat het *groene Hoofd*, in 't Latyn, *Promontorium Viride*, genaamd wordt, dewyl de Zee daar altyd met groen Wier bedekt is.

Zon haare laatste stralen op den Oceaan wierp.

In deze gewesten, daar men de heete Lucht gewoon is, was dit een zeldzaam verschynfel; ik riep derhalven den Stuurman en vroeg, of dit wolkje ons hoop gaf, dat de stilte van den wind zoude ophouden; doch hy ontfelde. — Ja, wel zal de stilte ophouden, zeide hy, maar gave God, dat deze wolk ons daar niet van verwittigde! Zy dreigt ons cenen allerverschrikkelyksten storm: zie hoe zy komt opzetten, hoe zy voorby snelt! Nog voor middernacht zullen wy het onwêer over ons hebben.

By deze treurige boodschap, welke het gantsche Schip in beweging bragt, gevoelde ik geen de minste vrees; alleenlyk de onrust, het gewoel, en 't geschreeuw, 't welk algemeen wierdt, was my onaangenaam; men maakte toefstel en alle mogelyke schikkingen, om den storm, was 't doenlyk, te ontgaan. Wy hoopten, nog de Kust van *Guinee* te bereiken, maar een hevige wind uit den Zuidoosten, die plotseling opkwam, maakte dit onmogelyk; wy deeden derhalven slechts ons best, om de diepe Zee te houden.

Ik

Ik bleef op het halfdek. Allengskens begon de Oceaan zyne baaren te verheffen, en de Hemel wierdt met wolken overtoegen. Een schielyk opkomende draaiwind kondigde het onweder aan, 't welk bereids over ons hoofd zweefde, en na eene stilte van omtrent zes minuten met geweld losbrak. De golven zetteden zich, als een gebergte, om hoog tot aan de wolken, ons Schip steeg met dezelve opwaards ten Hemel, en verzonk ook met haar weder tot in den afgrond te rug. Wy pompten zonder ophouden, om het water te ontlasten, dat de woedende vloed en de wolken op ons verdek uitgoten. Het gekraak van den Donder en het huileu van den Orcaan maakten 't ons onmogelyk, het geschreeuw en de beveelen der Scheepslieden te horen. De Blixem verlichtte den Hemel onophoudelyk, en verdeelde de dikke duisternisse, welke ons omringde; het gevaar wierdt telkens grooter en wy waren genoodzaakt, het Schip aan 't geweld der Zee over te laten, en ons te vergenoegen met van tyd tot tyd eenige noodshooten te doen.

Zes uren hadt deze doodelyke toestand geduurd, wanneer de Bootsman met een
naar

naar gefchreeuw ons aankondigde, dat onze ondergang onvermydelyk was: hy hadt twee lekken gevonden, door welken het water onophoudelyk in het hol van 't Schip indrong.

- Het gekerm en 't weeklagen wierdt algemeen.

Ik was in eene foort van bedwelming, en dit treurig bericht deedt my ontwaken; ik viel op myne kniën, riep den eeuwigen God om zyne ontfermende genade aan, en gaf myn leven en myne behoudenis in zyne hand over.

Wy hadden den grooten Mast reeds lang verloren. Alles klom derhalven in de Mars van den kleinderen op; doch ik leide my op het verdek neder, den dood afwaggende.

De storm woedde zonder ophouden. Plotseling kwam een slag, die ons Schip tot in de wolken smeet en even zo snel wêer in den afgrond nederplofte; — Al, wat op het Schip was, riep en schreeuwde, — wy zinken! —

Ik weet niet meer van 't gene, wat 'er in die oogenblikken des doods met my en myne Reisgezellen omging.

Doe ik weder tot my zelve kwam,
be-

bevondt ik my op de Zee; myne armen hadden eenen Spriet omvat, welken ik vermoedelyk in den angst aangegreepen en my aan vast gehouden hadt; en zo wierdt ik van de golven gedragen. —

Ik was omtrent tien schreeden van den oever af, en spande alle kragten in, om dien te bereiken; ook konde ik dit gemakkelyk doen, vermits geen branding my daar in verhinderde. 't Was een vlakke Zandoever en by giffing twee honderd schreeden dieper Landwaards in zag men de kruinen van een geweldig groot Gebergte.

Naauwlyks was ik op het drooge gekomen, of ik viel in onmagt ter neder, en ik weet zelfs niet, hoe lang ik in dezen toestand gelegen hebbe.

Eindelyk, de oogen openende, vondt ik my op eenen heuvel in de armen van een naakt Vrouwsperfoon; die met een medelydend gezicht sterk op my starogde, en by de eerste beweging, welke ik maakte, overluid kentenken van vreugde gaf. Haare kleur was geelagtig en haar gantsche lichaam over met vet bescreken, zy hadt eenige Darmen om haaren arm gewonden en twee blinkende Schulpen
hin-

hingen met eene koorde op haare borst neder.

Ik was vol schrik en angst, en wilde my los rukken, doch zy hieldt my by het pand van myn Rok vast en streelede my met allerlei liefkoningen. Ik begreep terstond, dat ik my in haare magt bevondt, en dat ik haare goede geneigdheid my moest ten nutte maken, om niet tot eene prooi der Wilden te worden.

Ik viel op myne kniën, en hefte myne handen hemelwaards. Zy verstondt my, sloeg haare armen om my henen, en sleepte my op een stuk Lands, dat met gras bewasschen was, waar op zy my nederleide.

Ik voelde eenen onlydelyken dorst, en gaf haar dit door tekenen te kennen, en zy begreep my. Zy ging henen, na dat zy my niet een dreigend gelaat gewenkt hadt, dat ik myne plaats niet verlaten moest.

Thans hadt ik een oogenblik tyd, om my aan myne gevoelige aandoeningen over te laten. Ook liet ik dien niet nutteloos voorbystreven. Ik boog myne kniën voor den Onderhouder van myn leven, om Hem te danken, en aan te bidden en smeekte Hem

Hem om zyne verdere bescherming. Doé richtte ik my op en zag rondom my henen. De Lucht was helder en de Zon schein zeer heet; ik bevondt my; zag ik, aan den voet eens Gebergte, en voor my lag de opene Zee. Myne klederen waren allen door nat, waarom ik ze uittrok, om ze te drogen. In myne zakken vondt ik niets, als dit Boek en een Mes. (*)

Ik beken het, ik was zeer bedroefd, in stede, dat ik over de behoudenis van myn leven my hadt behoren té verblyden, en de hulp der Voorzienigheid vorder af te wagten. De overdenking, dat het Schip met alle deszelfs schatten en met zo veel Passagiers, van den afgrond verslonden, en ik maar alleen het verderf ontruikt en aan deze woeste en onbekende Kust geworpen, was geworden, om veelligt den wilde Dieren, of aan onmenschelyke Barbaren ten roof te worden, verschrikte my. Dan, eindelyk stelde ik myn hart gerufft: ik besloot, de toegenegenheid dezer Wilde, die my zo liefderyk aangenomen en bejegend hadt, met achting te erkennen, en af te wagten, wat de Hemel vorder my aangaande beschikken zoude.

Om-

(*) Waarschynlyk ook een Postlootspen.

Omtrent een half uur bleef ik alleen; ik meende van dorst te vermagten en reikhalste naar de terugkomst myner Verlofter.

Zy kwam eindelyk, dragende een groote aarde pot met melk en eenen Darm in de hand. Ik wilde haar te gemoet lopen, --- maar zy wenkte my, daar te blyven; -- ik strekte myne handen naar haar uit; dit verboodt zy my insgelyks; zy wenkte, en wees my, dat ik my moest nederzetten. -- Ik gehoorzaamde; --- hier op ging zy neven my zitten, en hieldt de pot aan myne lippen, --- doch naauwlyks hadt ik eenige druppelen naar my genomen, of zy trok de pot wederom te rug, en wees my, dat ik ze wêer uitspuwen moest: dit moest ik op dezelfde wyze drie of viermaalen herhalen, en eindelyk gaf zy my de pot over, en liet my geruft drinken, zo veel ik wilde, zonder my te storen.

De melk verkwikte my; ik gaf haar myne dankbaarheid te kennen. Zy reikte my den Darm toe, en wenkte my, dat ik eten zoude. Doch ik weigerde dien aan te nemen: zy beet 'er zelfs een stuk van, en sloeg hem gretig binnen. Dit gezicht deedt

deedt my walgen , en ik gaf haar myne afkeerigheid te verstaan. Zy verstondt my , wierp den Darm weg , liet de pot met melk neven my staan , en liep met eene ongelooflyke snelheid henen. Dan , eenige minuten daar na keerde zy weder en bragt wy Wortelen en Nooten. Hier van nam ik een weinig , en elke beete , welken ik nuttigde , vervulde my met dankbaarheid jegens dat goed Opperwezen , 't welk zelfs in deze wildernis voor myne behoudenis zo liefderyk zorgde.

Nu was ik verzadigd. Myne Weldoenster overlaadde my met liefkozingen. Ik nam allerlei Taalen te baat , om met haar te spreken ; doch zy verstondt geen ééne der *Indische* spraaken , welken ik onderweg en in *Cadix* geleerd hadde. Op 't laatst bemerkte ik , dat zy nu en dan , echter met moeite , eenige verstaanbaare *Hollandsche* woorden in haare redenen vermengde. Ik begon derhalven met haar in 't *Hollandsch* te spreken , en zy verstondt my , en drukte zich , na verloop van eenigen tyd , in deze spraak tamelyk uit , zo dat ik haar ter naauwer nood verstaan konde.

Op deze wys verkreeg ik eindelyk eeni-

ge duistere narichten. Zy gaf my te verstaan, dat zy my half dood aan den oever der Zee gevonden en op dezen Heuvel gebragt hadt; dat de Natie, onder welke zy geboren was; zich *Kochackers* noemde; dat verscheidene dagreizen van hier achter 't Gebergte *Hollanders* woonden; maar, dat de weg zeer gevaarlyk en onbruikbaar was, en gestadig door de omzwervende Barbaarsche Colonisten onveilig gemaakt wierdt; dat echter de *Hollanders* nu en dan wel hier kwamen, om Vee te kopen: dat zy de Dogter des Konings was; dat haare Natie de wreede wet, of gewoonte hadden, alle de vreemden, die hun in handen vielen, om te brengen; en dat zy my lief hadt, en my gaarne redden en by haar houden wilde; maar ik moest beloven, gehoorzaam te zyn; en alles te doen, wat zy van my vorderde.

Ik moest haar een stuk wegs 't Gebergte in volgen. Eindelyk kwamen wy aan een hol, welk onder door den Berg inging. Hier was de plaats, welke zy my tot myn verblyf zo lang aanwees, tot dat zy voor my de bescherming des Konings bewerkt hadt. Zy haalde zelfs met eenen onvermoeiden yver Zee-wier en bragt daar
enen

eenen tamelyk grooten hoop van te famen, spreide 't zelve op den grond uit, en gaf my te kennen, dat dit myn bedde zyn zoude. Hier kunt gy, zei zy, de nachten doorbrengen, tot dat ik by mynen Vader verlof voor u verzogt en verkregen hebbe, om by ons en in onze Hutten te wonen. Alle dagen zal ik u hier komen bezoeken, u vruchten en melk brengen, meer als gy gebruiken kunt, en als ik van u henen ga, zal ik eenen hoop Biksteen voor den ingang der spelonk wentelen, op dat geen wild Gedierte u naderen, of eenig leed doen, moge.

Deze grootmoedige handelwyze van uwe Moeder, myn Zoon! vervulde my met de gevoelens eener allerlevendigste dankbaarheid. Haar gelaat en gedaante was niet onbevallig, zy was omtrent zeventien jaaren oud, en het was alleen de Zon en 't menigvuldig gebruik van 't smeerfel van vet, dat haar zacht vel bedorven hadt, waarom ik haar door alle bedenkelyke vleyende woorden zogt te overtuigen, dat ik van haare goedheeden niet ongevoelig was. Met een eenvoudig openhartig vertrouwen zeide zy my honderdmaal, dat zy my lief hadt, dat ik haar veel schoonder voor-

kwam, dan alle hare Landslieden. Zy speelde met myne hairen, dan weder met myne klederen, zy verwonderde zich over alles, en wierdt nimmer moede, met my te praten en te kortswylen.

Twee maanden lang hielden wy deze manier van leven. Elke morgen kwam *Duchala*, (zy hadt my gezegd, dat dit haar naam was) en werkte met myne hulp twee groote steenen weg, die den mond van 't Hol besloten, bragt my melk en vruchten in overvloed, en, wanneer ik gespyst hadt, liet zy my een klein Tourtje omwandelen, staande zy middelerwyl op een Heuveltje, om, als een Schildwagt, rondom uit te zien, en acht te geven, dat geen *Kochacker* my ontdekken mogt; en, wanneer zy my wederom verliet, moest ik haar beloven, haare terugkomst in de spelonk te zullen verwagten, en daar op stopte zy den ingang met steenen toe.

Zo ras myne grootste vrees en 't meeste gevaar over was, kwam de Liefde tot *Paulina* in 't binnenste van myn hart wederom op; maar eene ydele, dwaaze, vruchteloze Liefde: en nochtans heb ik nooit het vuur, dat in mynen boezem gloeide, t'eenemaal kunnen dempen, of
uit-

nitbluffchen. — O *Paulina! Paulina!* eenig en waar voorwerp myner tederheid! Waarom heeft toch een onverbiddelyk Noodlot u voor eeuwig van my gefcheiden? Onmeetbaare wydten, geheele Waereldeelen, zyn tuffchen beiden. — ja, — ik voel het, — ik zal u nimmer weder zien, en evenwel ben ik zo veel meester van myn hart niet, dat ik het gebied kan, u te vergeten, u niet meer lief te hebben. —

Door de verkeerung met myne wilde *Kochackerin* begon ik in ernst veel bekoorlykheid in haar te vinden. Uwe Moeder ontdekte my in al haaren handel het befte hart. Haare ziel was wel der befchaaving vatbaar, maar by gebrek daar van tot hier toe ruuw gebleven; en zy liet my in haare zeeden eene onfchuldige eenvoudigheid zien, welke my trof en myn hart ontvonkte. Ik poogde haar, van haare woeftheid te ontwennen, en vondt haar gezeggelyk en leerzaam. Ik deedt haar bemerken, dat het gezicht van dat vet en die Darnen eene walging en afkeer in my verwekte, en de laaftemaal, dat zy by my kwam, hadt zy zich te voren gebaad en gereinigd en

de Darmen, waar mede zy haare armen en voeten omwonden hadt, leidde zy by den ingang der spelonk af.

Ik lcerde haar met my nederknielen en bidden: zy deedt alles. --- Ik wees haar, hoe men ruuwe Darmen kon reinigen, en op eene smaakelykere wyze toebereiden, 't welk zy mede aannam. De gekookte spyzen waren wel voor een' tyd voor haar onsmakelyk, doch zy gewende 'er zich allengskens toe, om my te behagen.

Kon ik nu by zo veel blyken van eene alleroprechste liefde ongevoelig blyven? Een Onmensc, een Wangedrogt zou ik geweest zyn, zo ik daar door niet hadt kunnen getroffen worden. Zy wierdt my telkens beminnenswaardiger, doe zy zich gereinigd en enkel met Schulpen omhangen hadt. Ik was door haar van de zeeden haars volks genoegzaam onderricht geworden, en nam derhalven het besluit, onder haare beschutting my tot deze Natie te begeven.

Zy raadde my, my van myne klederen te ontdoen, my op de wyze der *Kochbakers* met Schulpen op te pronken, en zo in hunne Hutten te gaan, ten einde myne eer-

eerste verschyning my niet aan eenig gevaar mogt bloot stellen. Zy bragt my zelfs eenige vellen en klee'dde my volkomen naar den smaak en de manier van haaren Landaart.

Geleid door de onschuld en eene eenvoudige liefde, welke van de zyde uwer Moeder uit de allervuurigste genegenheid en by my uit billyke gevoelens van dankbaarheid voortkwam, vierden wy onze Bruiloft, en zelfs nog op dit oogenblik is het aandenken aan dien dag my aangenaam, die my aan uwe Moeder verbondt.

Myn voornemen was, my onder de bescherming van den Koning der *Kockackers*, haaren Vader, te begeven, wanneer myne Gezellin Hem alvorens jegens my ten goede vooringenomen hadt, en dan vervolgens eene bekwaame gelegenheid af te wagten, om met haar in de Colonie der Hollanders te vlugten.

Uwe Moeder voer voort, my, als voren, dagelyks te bezoeken, en na eenige dagen bragt zy my de aangenaame tyding, dat ik nu met haar in de Hutten der *Kockackers* gaan mogt. Morgen ochtend, zei zy, zal ik u komen afhalen; dan zyn

myne Landslieden allen ter jagt, (*) en alleen myn Vader en eenige weinige Gryzaards, Vrouwen en Kinderen blyven in 't vlek; dan zal ik u mynen Vader voorstellen, en Hy zal u, als zynen Zoon, aannemen.

Zo gezegd, zo gedaan. Den volgenden morgen hing ik eene koorde met Schulpfen om den hals, en bondt eenen gordel van vellen gemaakt om het onderlyf, en een band van eene Offehuid dwars over de borst en zo volgde ik myne Gezellinne na.

't Vlek was twee uren ver van myne tegenwoordige verblyfsplaats gelegen. Uwe Moeder hadt dus dezen weg dagelyks twee of driemaal gegaan, om my voedsel en ververschingen te brengen.

Ik kwam met haar in de Hutte des Konings, zonder onder weg iets te ontmoeten; alleenlyk zag ik van verre eenige *Kocbackers* op 't veld arbeiden.

De Oude ontving my zeer minnelyk: Hy sprak insgelyks war gebroken Hollarfsch. Hy beloofde, my tegen de woede

(*) Hunne wapenen zyn scherpe knuppelen, in 't vuur hard gemaakt, en in tyd van Oorlog vergiftigd.

de zyner Onderdanen te zullen beschutten. Dewyl myne Dogter u lief heeft, zeide Hy, zo wil ik u ook lief hebben, en, daar gy de Gemaal myner Dogter zyt, zult gy ook myn Zoon wezen.

Den volgenden dag wierdt ik aan de Natie voorgesteld. 't Volk scheen over myne verschyning t'onvreden; doch het gezag van den Koning en eenige Ossen, welken Hy aan zyne Onderdanen ten besten gaf, bevredigden hen en beveiligden my ten minsten voor dien tyd tegen hunne beledigingen.

Kort daar na wierdt myn Huwelyk met *Duchala* openlyk met gejuich en allerlei vreugde-bedryf gevierd. Men wierdt my allengskens meer en meer gewend, en ik voegde my, van myne zyde, zo veel mogelyk was, naar hunne zeeden, doch teffens ook pogende hunne ruuwe Levenswys te ontwennen. Dan, wat ik ook deede, 't was toch van geen gelukkig gevolg. Uwe Moeder was de eenigste, die beschaafder wierdt. Haare liefde t'mywaards nam dag aan dag toe. De Hemel zou my nimmer eene Ega hebben kunnen schenken, die my met meer tederheid en ongeveinder beminde.

Gy, myn Zoon! zyt de vrucht van deze verbintenis. Met vreugde ontving ik u uit de handen uwer Moeder, doe gy ter waereld kwaamt; ik beval u aan de Genade van uwen Schepper, en myne lippen zegenden u. Ik doopte u met den naam van *Kori!* dit zal uw naam wezen, tot dat gy den Godsdienst van uwen Vader zult gekend hebben, en dan moogt gy mynen naam voeren.

Nu badt ik dagelyks den Hemel, dat Hy my eene gelegenheid aan de hand gawe, welke my in de Colonie der Hollanders brengen mogt. 't Beste middel was de vlugt; maar uwe Moeder was 'er altoos tegen: zy kon niet besluiten, haaren ouden Vader te verlaten, die reeds naby het Graf was, en Hem in de laatste dagen zyns Levens door haare afwezendheid te bedroeven.

En kon ik wreed genoeg zyn, zo een deugdzaam gevoelen af te keuren? of onmenschelyk genoeg, u en uwe Moeder te verlaten, of wel u van haare borst te rukken? — Neen, myn Zoon! dat kon ik niet. —

Dies heb ik besloten, den dood haars Vaders af te wagten, en als dan met u en
uwe

uwe Moeder deze Barbaarsche Gewesten te onrvlugten. Intusschen heb ik voorbedachtelyk en met een goed uitzicht dit Bericht aangaande myn Leven voor u opgesteld, ten einde, zo de dood my schie-lyk kwam te overvallen, of eenig ander toeval my u ontnemen mogt, dit Boek u uwen Vader zou leeren kennen. —

Duchala heeft my beloofd, u, wanneer ik 'er niet meer zyn mogt, in de Colonie der Hollanderen te zullen overvoeren, zo dra gy de moejelykheeden der Reis zult kunnen verdragen, en haar Vader dood is. —

O myn Zoon! met welke vreugde myns harte zie ik u nu even lachen! — O God! Gy, die my uit den vloed der Zee gered hebt, red ook dit Kind, dat ik u toegewyd hebbe, uit dit Land der duisternisse en Barbaarsheid! —

Andermaal zyn twee maanden verlopen. De Vader myner Echtgenootte schynt nieuwe krachten te verkrygen, — maar — ik — ik heb een vorgevoel van den dood. —

De Hemel ontferme zich uwer, myn Zoon! Nu bereids sedert eenige weeken bespeur ik bewegingen onder het volk,
die

die my wel gevaarlyk zyn mogten: —
 Ik heb geweigerd, hun Feeft en hunne
 Offerhanden by te wonen: ook heb ik
 uwe Moeder overgehaald, om daar niet te
 verfchynen. Allen zyn zy misnoegd en
 toornig op my. — Myn leven staat in
 de hand des Heeren. Hy befcherme het
 uwe. —

Myne vrees was niet ongegrond; men
 mort openlyk, en het gezag des Konings
 is naauwlyks in staat, hunne woede te be-
 dwingen. Ik heb dit Boek aan uwe Moe-
 der getoond, zy heeft my beloofd, het
 u te zullen geven, zo dra gy groot ge-
 worden zyt, en dan met u naar de Co-
 lonie der Hollanders te vlugten. —

Hier eindigt de Levensbefchryving van
h dezen regt-geaarten tederen Vader.
 Zyne gedachten en zyne bekommring was
 gewiffelyk wel gegrond: weinig tyds daar
 na wierdt Hy het Offer der woede van
 deze Barbaren.

Met eene onbefchryfelyke vreugde hadt
 ik dit Verhaal ten einde gelezen. Ik kuste
 dit Boek, als eene onwaardeerbare ge-
 dach-

dachtenis van eenen alle achting waardigen Vader, en bevochtigde 't zelve met myne traanen.

Meer dan één uur bleef ik in dezen toestand van verwarring, en als geheel bedwelmd, my enkel en alleen met de gedachtenis myns Vaders bezig houdende; geen de minste gedachte zelfs noch aan *Leonora*, noch aan myne Weldoenster stoorde my in myne overpeinzingen: — Thans viel het my eerst in, dat de laatste naar myne terugkomst wagtete. Ik sloot derhalven het Boek zorgvuldig weg en spoedde my naar haare Kamer.

Zy wagtete my reeds.

Ik viel aan haare voeten; — wat voor eene nieuwe weldaad, Mevrouw! riep ik met veel levendigheid, heb ik u al weder te danken? Gy hebt my iets laten ontdekken, 't welk voor my van 't uiterste belang was: — nu brande ik van begeerte, een voornemen ter uitvoer te brengen, 't welk het Bericht van myn Vaders afkomst my heeft ingeboezemd. —

En dat is? viel Mevrouw van *Marwyk* my in de reden. —

Ach Mevrouw! vervolgde ik, mcgt het u toch voor af behagen, dien grooten hoop

hoop van weldaden, met welken Gy my overladen hebt, nog met ééne te kroonen, welke — maar ik ben te onbeschaamd en stout in myne wenschen. Ten minsten dan nog maar ééne bede, — deze naamlyk, — dat Gy myn vonnis gelieft uit te spreken, of ik my ooit met de hoop vleyen mag, van t'eeniger tyd *Leonora* te zullen bezitten, of —

Ga niet vorder, sprak 'er Mevrouw van *Marwyk* tusschen, zeg my eerst eens dat voornemen. —

Ik wil, vervolgde ik in die zelfde drift, dit Waerelddeel verlaten, ik wil naar *Europa* gaan, ik wil het Land opzoeken, daar myn Vader de eerste jaaren zyns levens doorbragt; naar *Vrankryk* wil ik gaan, naar *Brest*. Daar wil ik die *Paulina* van *Aurelly* opsporen, die uitmuntende Liefste van myn' Vader: ik zal haar dit Boek brengen, een overtuigend bewys, dat myn Vader Haar eeuwig bemind heeft; ik zal haare bescherming, haare gunst, verzoeken; zal zy den Zoon niet erkennen van den Man, die zyn leven aan Haar offerde? — Zy zal voor my zorgen; ik zal in den krygsdienst gaan; de Hemel zal dien stap, deze onderneming, zegenen; ik

ik zal door mynen yver en door de gunstige bescherming van deze achtungwaardige Dame veelligt eene beloning verkrygen en tot zulk eenen trap en rang geraken, op welken ik het bezit van uwe Dogter meer waardig ben. Dan wil ik als met Arends vleugelen herwaards komen te rug vliegen, u in uwe armen vallen, my voor uwe voeten nederwerpen, en van u verwagten, dat gy my den gelukkigsten Mensch des Aardbodems maken zult.

Waardige Zoon van den waardigsten Vader, en den besten der Mannen! (zo sprak nu Mevrouw van *Marwyk*, na dat zy my al dien tyd met tederheid hadt aangezien, en omhelsde my,) --- erken in my deze *Paulina* van *Aurelly*, welke gy wilt opzoeken; ik ben het, van wie gy uw geluk verwacht, --- en wat voor een geluk zal ik u toch weigeren kunnen? O *Barney!* *Barney!* hadt gy my maar kunnen verstaan, zeiden het myne oogen u niet dikwils genoeg, dat meer, dan eene bloote vriendschap, my voor u bezielde? --- Ja, ik ben deze *Paulina*, die geen gevaren geacht, die de woefte Zeen doorkruift, heeft, en gaarne haar Vaderland verliet, om den Man op te zoeken, dien zy lief hadt.

hadt. Hem heeft zy verloren, voor eeuwig verloren, maar in zynen Zoon leeft voor haar op nieuw de gedachtenis zyns Vaders. En hoe gelukkig, myn Zoon! ben ik, dat ik u in myne armen sluiten, u gelukkig maken, kan. *Leonora* weet van het gantsche geheim, ik heb het haar aanvertrouwd, zy verwacht met verlangen het tydftip, dat zy in uwe omhelzing haare vreugde met u deelen zal; 't zou eene onrechtvaardigheid in my zyn, en eene wreedheid, zo ik hier een oogenblik langer mede wagtte. —

Met deze woorden scheidte Mevrouw van *Marwyk*. —

Ik was bedonderd en in eene soort van bedwelming, uit welke ik naauwlyks wêer tot my zelve komen konde. Zonder te spreken zonk ik aan haare voeten neder en omvattede dezelve met de vurigste en aandoenlykste gevoeligheid myns harte, — myne *Paulina*, myne Weldoenster, myne tweede Moeder, — dit was alles, wat ik uitbrengen konde.

Mevrouw van *Marwyk* heeft my naderhand bekend, dat deze myne blygeestige betreurderheid haar aangenaamer geweest was, dan de welsprekendste dankzegging.

Leo-

Leonora tradt in de Kamer. —

Kom, myne Dogter! riep zy haar te gemoet, ontvang van myne hand uwen Minnaar, uwen Gemaal, uwen Broeder; hy is uwer waardig. — De Hemel storte de volheid zyner zegeningen over u uit, myne Kinderen! Uw geluk zal de vreugde myns ouderdoms zyn. Bemint malkandelen en smaakt alle de verrukkende zoetheeden der Liefde.

Van die oogenblikken dezer vrolyke dronkenschap, als 't ware, is my slechts eene flauwe geheugenis overgebleven. Ik weet niet meer van alles, wat ik deedt, of wat ik sprak. Onze harten smolten weg van blydschap, en het duurde lang, eer wy bedaard genoeg waren, om eene aan een geschakelde reden voor den dag te brengen. —

Eindelyk na de Middag-maaltyd onderwoeg ik de Moeder myner *Leonora* nopens het toeval, dat Haar in deze Gewesten gevoerd hadt en zy verhaalde my kortelyk de gantsche Geschiedenis.

Zy hadt myn' Vader bemind, en even met dezelfde tederheid, maar ook onder 't zelfde bedwang. Zyn vertrek hadt haar in

de diepste zwaarmoedigheid gedompeld. Zy hadt ontdekt, dat hy haar beminde, en 'enkel daarom *Europa* verliet, om eene hartstogt te overwinnen, welker treurige gevolgen hy vreesde.

De oude Heer van *Aurelly* was tot zyn leedwezen geruige van die kwynende droefgeestigheid, waar aan zyne Dogter zich overgaf; hy hadt haar hart doorgrond, en haare gevoeligheid geraaden. Hy was beducht, dat deze gedwongene en geweldige scheiding haare krachten uitputten zoude. Hy hadt een regtgeaart hart en was Vader. Hy begreep, dat loutere vooroordeelen van waereldsche eer en aanzien de Dryfveders geweest waren en hem bewogen hadden, eenen Gemaal, die zyne Dogter 't waardigste was, van haar te verwyderen, en nu zag hy zich in gevaar, haar geheel en al te zullen verliezen. Eene doodelyke ongerufftheid kwelde hem, en die, gevoegd by de zwakheid zyns ouderdoms, bragt hem aan de poorte des doods. In die ernstige oogenblikken, waar in alle glinsterende en schoonschynende Droomen, welke om ons zweeven, verdwynen, en wy de nietigheid aller aardfche

din-

dingen erkennen, in die oogenblikken was het, dat de stem van zyn geweten hem zo zeer ontruffte. Hy ontdekte aan zyne Dogter dezen zynen geheelen toestand, en badt haar, het zo te beschikken, dat myn Vader, die, gelyk hy vermoedde, nu bereids in *Goa* moest zyn aangeland, ten spoedigsten van daar weder te rug ontboden wierdt. — Hy overleedt weinig dagen daar na, latende zyne Dogter eenige Erfgenaame van zyn gantsche vermogen.

Paulina beweende oprechtelyk het verlies van haaren Vader, maar gaf voor het overige enkel aan de stemme der Liefde gehoor. Zy verkogt haar Landgoed, maakte alles tot geld, en scheepte zich in een Schip, dat naar *Goa* bestemd was. Alomme en by alle gelegenheden vernam zy onderweg naar het Schip, op welk haar Beminde zich bevonden hadt, en kreeg overal goede narichten.

Haar vaart was gelukkig. Zy kwamen op de *Kaap der goede Hoop* aan. Hier ontving zy die verschrikkelyke tyding, dat het gemelde Schip, welk mynen Vader naar *Goa* voeren moest, op de *Cafferkuyst*

in stukken gestoren en met alle de Menschen en Goederen vergaan was.

Langen tyd was zy onvertroostbaar, en eene doodelyke ziekte sloeg haar geheel ter neder. Het Schip moest zyne reis voortzetten, en kon op haare genezing niet wagten. Men ontscheepte derhalven haare Goederen, bragt haar op de Vesting en liet haar aldaar.

Haare jeugd en een goed Lichaamsgeftel bragten *Paulina* als in 't leven te rug. Dan, wat zou zy nu in *Goa* doen, daar zy hem, om wiens wille zy haar Vaderland verlaten hadt, niet hopen konde weder te vinden? Naar *Frankryk* wilde zy ook niet te rug keren, daar alles haar aan 't treurig verlies, dat zy geleden hadt, moest herinneren.

Zy besloot, nog een jaar op de *Kaap* te blyven, een *Engelsch* Retourschip af te wagten, en met het zelve naar *Groot-Brittannie* over te gaan.

De Gouverneur nam veel deel in het ongeluk dezer jonge Dame; hy poogde, en ook eindelyk met een goed gevolg, haare smarten te verzachten, en haar vertroosten te winnen. Tyd en reden heelden

den de wonde van haar hart, en het gelukte hem, haare genegenheid te verdienen. Zy bewilligde in een Huwelyk met hem en *Leonora* was de eenige vrucht dezer Echt-verbintenis.

Agt jaaren hadt zy met Hem geleefd, doe ik met andere gevangenen op het Slot gebragt wierdt. Myne houding en gedrag geviel haar wel, en zy besloot, my, als een Page, voor haar te nemen.

't Boek, welk men weinige dagen na myne aankomst by my vondt, ontdekte haar, wie ik was; des te tederder hadt zy my daarom bemind: zy gaf my te dier tyd een naar schyn soortgelyk Boek, en bewaarde het myne, op dat ik in myne onwetendheid dit kostelyk kleinood niet verwaarloozen mogte. Zy veranderde haare oogmerken, en nam voor, my gelukkig te maken. Haare genegenheid jegens my nam dagelyks toe, en zy hadt moeite, die te verbergen, op dat zy haaren Gemaal geen gelegenheid tot eenigen argwaan geven mogt.

Ter tyd, wanneer *Babet's* verradery ons deedt van den anderen scheiden, hadt het geheim van myne geboorte en afkomst

haar op de lippen gezweefd, en zy zou my alles ontdekt hebben, zo de komst van den Gouverneur haar daar niet in verhinderd hadt.

Deze was nu eindelyk gestorven, en zy in 't bezit van alle zyne Goederen gesteld; myne terugkomst van *Batavia* en de dood myner Echtgenootte, baanden haar den weg, om my op het vaste toppunt myner wenschen op te voeren.

Dus was ik dan tegenwoordig de gelukkigste onder de stervelingen. Na zo veel treurige gevallen hadt ik eindelyk eene hooge bereikt, van waar ik zonder vrees, of schrik op alle de afgronden te rug zag, welken ik overklauterd hadde, en myne gantsche ziel vloeit over van gevoelens van dankbaarheid, wanneer ik gedenke aan zo veel goedheeden der Goddelyke Voorzienigheid, welke my die hoogte heeft doen beklimmen.

Myne Weldoenster bestemde den dag tot onze Huwelyks - voltrekking. Hy kwam, die zalige, die gelukkige dag, welke my voor eeuwig met myne *Leonora* verbondt. Ik zegende hem, en nog op dit oogenblik zegen ik hem, en aan den
rand

rand des grafs zal ik hem zegenen. Dezen Band, die nimmer te ontbinden is, heeft de Hemel zelfs geknoopt, en niets, dan zyne Hand alleen, kan hem ontknoopen.

Wy bleven nog twee maanden op de *Kaap* en wagten naar een Retourfchip van *Batavia*, om naar *Frankryk* over te fteken. Wy hadden befloten, aldaar onze dagen te eindigen; Mevrouw van *Marwyk* verlangde ook weder naar haar *Vaderland*.

Wy fcheepten ons in. 's Hemels gunft geleide ons en door dezelve befchut, volvoerden wy deze groote en gevaarlyke reis gelukkiglyk.

Wy kwamen, als *Vreemdelingen*, in *Frankryk* en zогten geen nieuwe verbin-teniffen. Onze omgang onder ons eigen hadt voor ons nog niets van deszelfs aangenaamheid en bekoorlykheid verloren.

Gedurende eenige maanden bleven wy in de Hoofdfiad, en genoten de vermaken der groote waereld, en van een gezellig leven. Dan, al haaft wierden wy dezelve moede, verlangende naar rust en ftilte, daar het ons vergund zou zyn, het geluk eener onderlinge tedere Liefde on-

gestoord te mogen genieten.

Mevrouw van *Marwyk* kocht een vermaaklyk Landgoed, niet ver van *Bourdeaux*. Wy vertrokken derwaards, hebbende dezen oort voor ons toekomend verblyf verkozen.

't Zyn nu agt jaaren, welken wy in deze aangenaame eenzaamheid hebben doorgebracht. De lengte van tyd heeft in 't geluk en genoegen, welk ik in de armen der beste Gemalin geniete, niets van deszelfs aanminnigheid benemen kunnen. Myne tederheid is niet 't minste verkoeld, en ik achte my gelukkig, geheel bezitter van haar hart te zyn; want zy ook geeft my dagelyks nieuwe bewyzen haarer Liefde. Zy heeft my met twee Kinderen beschonken. Ik zie in myne Dogters de bekoorlykheeden der Moeder opdagen, en smaake by de vreugde eens tederen Gemaals teffens alle de blydschap van eenen gelukkigen Vader.

De Bewerkster van deze myne gelukkige dagen, Mevrouw van *Marwyk*, is geruige van onze te vredenheid. Zy geniet de zachte rust des ouderdoms, zonder deszelfs zwakheeden te gevoelen, zyn-
de

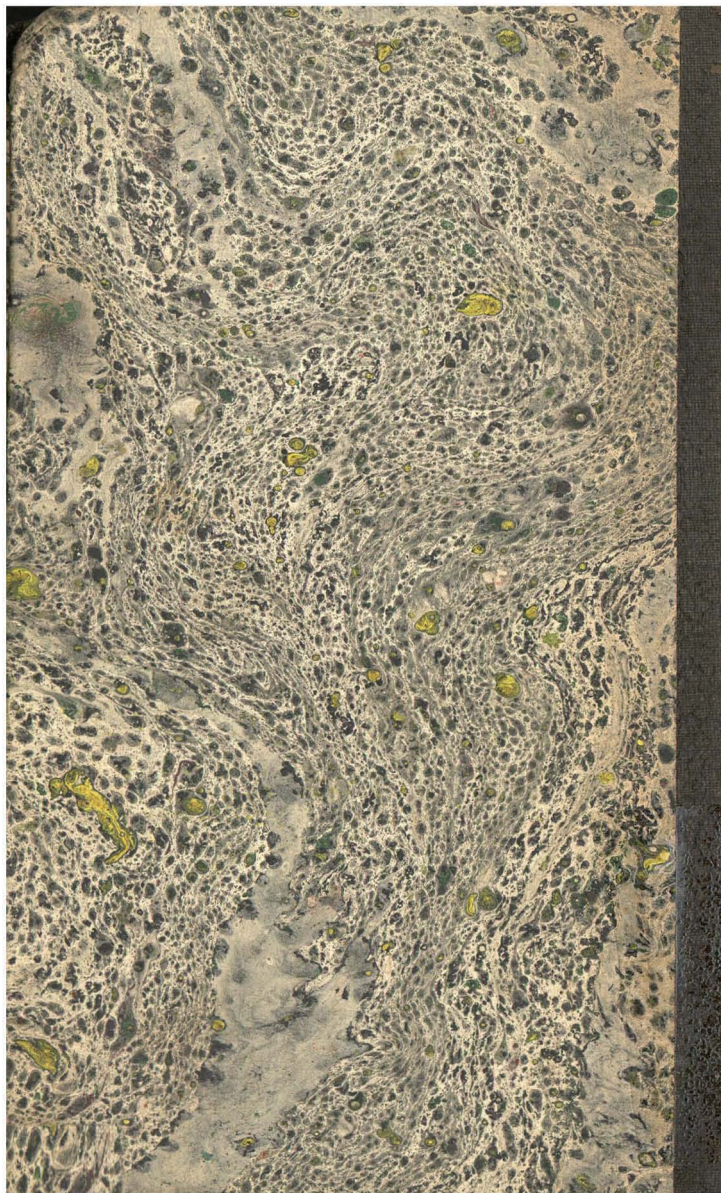
de in het geluk haarer Kinderen gelukkig. Wy achten en eerbiedigen deze waardige Moeder, en bidden onophoudelyk om de verlenging haars levens, en van die gezegende welvaart en gezondheid, welke zy tot hier toe geniet.

Gy! van wien alle geluk, alle zegen en genoegten op uwe Schepzelen afdaalt, goedertieren Opperwezen! — Kan uw Schepzel u beter loven en pryzen, dan, wanneer het met dankbaarheid uwe genade erkent, u aanbidt, en zich in uwe goedheeden verblydt? —

E I N D E.

DRUK-FEILEN.

- Pag. 42 reg. 5 van onderen staat *myn*
moet wezen, *zyn*.
- 86 — 14 staat *gelukig* moet zyn,
gelukkig
- — — 4 van onderen staat *ver-*
gevee moet zyn, *vergevee*
- 90 — 5 staat *vergeven* moet zyn,
vergeeven

GESCH.
VAN
EEN
HOTTEN
TOT.

ZA 968.703092
GESCHIEDENIS